

Sotsiaalministeerium
Suur-Ameerika 1,
10122 Tallinn
E-post: info@sm.ee, Mari.Amos@sm.ee

Advokaadibüroo COBALT OÜ
Kawe Plaza, Pärnu mnt 15
10141 Tallinn, Eesti
E-post: mart.blondal@cobalt.legal
Konfidentsiaalne

17.01.2024

RE: Määruse nr 55 kooskõla põhiseadusega

Teie 17.10.2023 nr 1.2-5/3577-2
Meie: 17.01.2024

Lugupeetud Sotsiaalministeerium

Suur tänu 17.10.2023 kirjaga nr 1.2-5/3577-2 esitatud vastuse ja selgituste eest.

Teie poolt saadetust vastusest saame aru, et Sotsiaalministeerium on alustamas analüüsi määruse nr 55 rakendamise üle vaatamiseks, võttes seal juures arvesse ka määruse rakendamisel kogunenud teavet, mis puudutab ametile pandud kohustuste täitmiseks kuuluvat töömahtu ning teiste riikide kujunenud praktikaid. Meie klient UAB Veta (edaspidi „MSD“) tervitab igati sellist arengut ning soovib turuosalisena kindlasti ka selle määruse kujunemisel kaasa rääkida.

MSD jaoks on sealjuures oluline, et aastatasu oleks proportsionaalne ning ei kahjustaks ülemääraselt ravimite kättesaadavust turul ning teisalt poolt turul toimuvat konkurentsi (kahjustades ebamõistlikult väikese läbimüügiga ravimimüügiloo hoidjaid). Konkurentsiameti peadirektor on viimase osas juba selgitanud, et konkurents ravimiturul ei ole tugev ning vältimaks konkurentsi täiendavat kahjustamist on eriti oluline, et kehtestatav aastatasu arvestaks turul toimuva konkurentsi.¹ Seoses Sotsiaalministeeriumi kirjas toodud viitega arvestada teise riikide regulatsiooniga, soovib MSD juhtida Sotsiaalministeeriumi tähelepanu põhimõttele, et iga riik peab oma regulatsiooni kehtestamisel lähtuma selle riigi eripäradega ning näiteks Saksa või Poola kehtestatud lahendus ei pruugi Eesti väiksuse tõttu Eesti puhul sobida.

¹ ERR artikkel: Konkurentsiameti juht: apteegireform on mõjunud hoopis turulukuna. Arvutivõrgus <https://www.err.ee/1609224363/konkurentsiameti-juht-apteegireform-on-mojunud-hoopis-turulukuna> (17.01.2024).

MSD kordab sealjuures oma huvi osaleda aastatasu välja töötamises ning soovib teada, kas Sotsiaalministeeriumil on oma 17.10.2023 kirjast mainitud määruse nr 55 rakendamise ülevaatamise analüüsi osas ettekujutust selle analüüsi ajakavast.

Lisaks määruse nr 55 rakendamise ülevaatamisele soovime juhtida Sotsiaalministeeriumi tähelepanu asjaolule, et määruse nr 55 § 7 lg 5 sõnastus on jätkuvalt segadust tekitav ning vajab uue volitusnormi valguses uuendamist. Määruse nr 55 kohaselt on aastatasu võimalik küsida ainult veterinaaravimi müügiloo tingimuste muudatuste eest, mis on olemuslikult erinev aastatasu selles, mis on toodud ravimiseaduse §-s 77. Seda olukord teeb ainult segasemaks fakt, et kuni 25.12.2023 puudus eeltoodud aastatasu küsimiseks üldse volitusnorm ning määrus nr 55 oleks varasema praktika valguses tulnud kehtestuks tunnistada (vt. Riigikohtu Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi määrus 5-22-14).

See tähendab, et kuna sügisel eelnõuga 299 SE tehtud ravimiseaduse muudatused (mis jõustusid 25.12.2023) ei näinud ette volitusnormi tagasiulatuvat kohaldamist, oli määruses nr 55 toodud aastatasu põhiseadusega vastuolus ja Sotsiaalministeerium oleks selle pidanud kehtetuks tunnistama. Peale volitusnormi jõustumist on määruse nr 55 tekst jätkuvalt mitmeti mõistetav ning eksisteerib selge risk, et aastatasu on ebaproportsionaalne ning seetõttu jätkuvalt põhiseadusega vastuolus. See võib omakorda tekitada vaidlusi võimaliku aastatasu maksmise kohustuse täitmise osas.

MSD soovib siinpuhul rõhutada, et soovib antud olukorrale leida võimalikult kiiresti kõikide jaoks mõistliku lahenduse nii, et see lõppastmes tagaks Raviametile minimaalse rahastuse, ei kahjustaks ravimite kättesaadavust Eestis ülemääraselt ning ei kahjustaks konkurentsi turul. Seetõttu palub MSD määruse nr 55 uuendusega liikuda edasi võimalikult kiiresti.

Lugupidamisega

Mart Blöndal

Vandeadvokaat, UAB Veta lepinguline esindaja